

รายงานผลการดำเนินการเพื่อจัดการความเสี่ยง
การทุจริตและประพฤติมิชอบ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

องค์การบริหารส่วนตำบลปะฮี
อำเภอพรหมานิกม จังหวัดสกลนคร

จัดทำโดย : หน่วยตรวจสอบภายใน
ธันวาคม 2567

ความเสี่ยงการทุจริต หมายถึง ความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต การขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม หรือการรับสินบน

วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

มาตรการป้องกันการทุจริตสามารถช่วยลดความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในองค์กรได้ ดังนั้น การประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต การออกแบบและการปฏิบัติงานตามมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสมจะช่วยลดความเสี่ยงด้านการทุจริต ตลอดจนการสร้างความจิตสำนึกและค่านิยมในการต่อต้านการทุจริตให้แก่บุคลากรขององค์กรถือเป็นการป้องกันการเกิดการทุจริตในองค์กร ทั้งนี้ การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ในองค์กรจะช่วยให้เป็นหลักประกันในระดับหนึ่งว่า การดำเนินการขององค์กรจะไม่มี การทุจริต หรือในกรณีที่พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิดโอกาสที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีการนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้โดยเป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำ ซึ่งไม่ใช่การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด

วัตถุประสงค์หลักของการประเมินความเสี่ยงการทุจริต : เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐ มีมาตรการระบบ หรือ แนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตซึ่งเป็นมาตรการป้องกันการทุจริตเชิงรุกที่มีประสิทธิภาพต่อไป

การบริหารจัดการความเสี่ยงมีความแตกต่างจากการตรวจสอบภายในอย่างไร

การบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นการทำงานในลักษณะที่ทุกภาระงานต้องประเมินความเสี่ยงก่อน ปฏิบัติงานทุกครั้ง และแทรกกิจกรรมการตอบโต้ความเสี่ยงไว้ก่อนเริ่มปฏิบัติงานหลักตามภาระงานปกติของการเฝ้าระวังความเสี่ยงล่วงหน้าจากทุกภาระงานร่วมกันโดยเป็นส่วนหนึ่งของความรับผิดชอบปกติที่มีการรับรู้และยอมรับจากผู้ที่เกี่ยวข้อง (ผู้นำส่งงานให้) เป็นลักษณะ Pre-Decision ส่วนการตรวจสอบภายในจะเป็นในลักษณะกำกับติดตามความเสี่ยง เป็นการสอบทาน เป็นลักษณะ Post-Decision

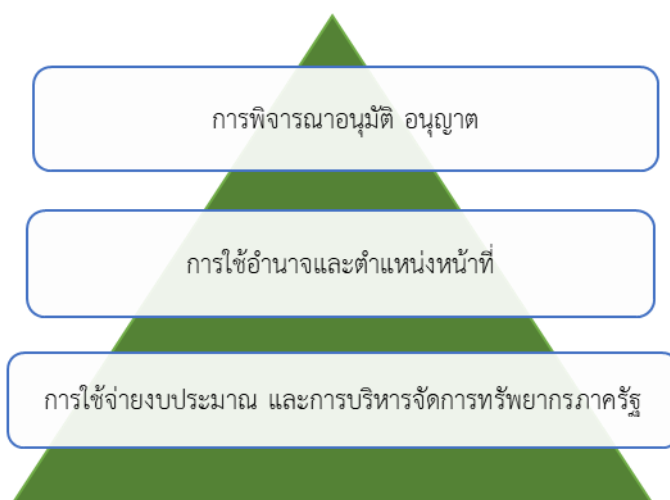
องค์ประกอบที่ทำให้เกิดการทุจริต

องค์ประกอบหรือปัจจัยที่นำไปสู่การทุจริต ประกอบด้วย Pressure/Incentive หรือ แรงกดดันหรือแรงจูงใจ Opportunity หรือ โอกาส ซึ่งเกิดจากช่องโหว่ของระบบต่าง ๆ คุณภาพการควบคุม กำกับควบคุมภายในขององค์กรมีจุดอ่อน และ Rationalization หรือ การหาเหตุผลสนับสนุนการกระทำตามทฤษฎีสามเหลี่ยมการทุจริต (Fraud Triangle)

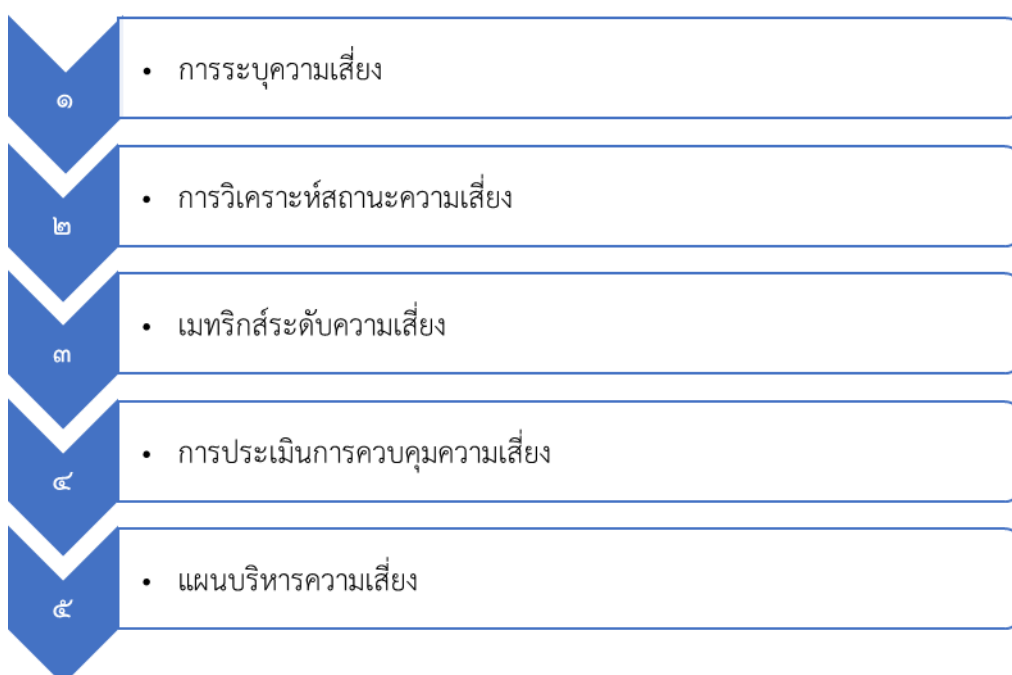
ขอบเขตประเมินความเสี่ยงการทุจริต

แบ่งประเภทความเสี่ยงการทุจริต ออกเป็น 3 ด้าน ดังนี้

1. ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต ภารกิจให้บริการประชาชน อนุมัติ หรืออนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558)
2. ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่
3. ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

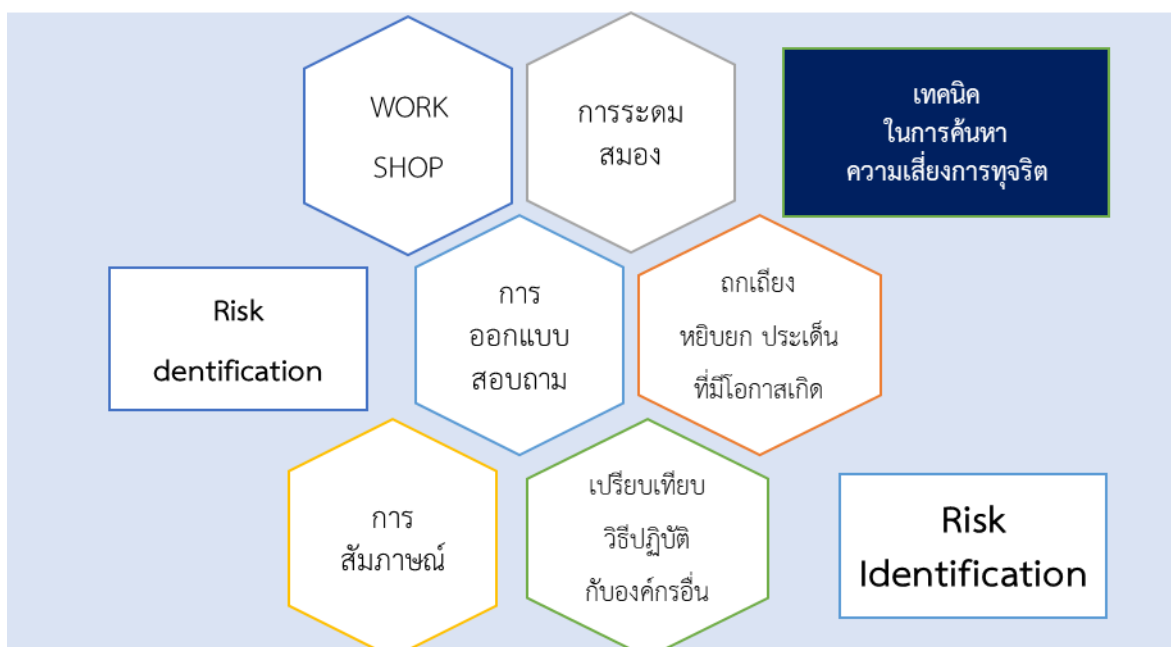

การระบุความเสี่ยง (Risk Identification)

ขั้นตอนที่ 1 นำข้อมูลที่ได้จากขั้นเตรียมการในส่วนรายละเอียดขั้นตอน แนวทางหรือเกณฑ์ การปฏิบัติงานของกระบวนการที่จะทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ซึ่งในขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้น ย่อมประกอบไปด้วยขั้นตอนย่อย ในการระบุความเสี่ยงตามขั้นตอนที่ 1 ให้ทำการระบุความเสี่ยง อธิบายรายละเอียด รูปแบบพฤติกรรมความเสี่ยงเฉพาะที่มีความเสี่ยงการทุจริตเท่านั้น และในการประเมินต้องคำนึงถึงความเสี่ยงในภาพรวมของการดำเนินงานเรื่องที่จะทำการประเมินด้วย เนื่องจากในกระบวนการปฏิบัติงานตามขั้นตอนอาจไม่พบความเสี่ยง หรือโอกาสเสี่ยงต่ำ แต่อาจพบว่ามีความเสี่ยงในเรื่องนั้น ๆ ในการดำเนินงานที่ไม่ได้อยู่ในขั้นตอนก็ได้ โดยไม่ต้องคำนึงว่าหน่วยงานจะมีมาตรการป้องกันหรือแก้ไขความเสี่ยงการทุจริตนั้นอยู่แล้ว นำข้อมูลรายละเอียดดังกล่าวลงในประเภทของความเสี่ยงซึ่งเป็น Known Factor หรือ Unknown Factor

Known Factor	ความเสี่ยงทั้ง ปัญหา/พฤติกรรมที่เคยรับรู้ว่าจะเคยเกิดมาก่อน คาดหมายได้ว่ามีโอกาสสูงที่จะเกิดซ้ำ หรือมีประวัติ มีตำนานอยู่แล้ว
Unknown Factor	ปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากพยากรณ์ ประมาณการล่วงหน้าในอนาคต ปัญหา/พฤติกรรม ความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้น (คิดล่วงหน้า ตีตนไปก่อนไข้เสมอ)

เทคนิคในการ ระบุความเสี่ยง หรือค้นหาความเสี่ยงการทุจริตด้วยวิธีการต่าง ๆ ดังนี้

เกณฑ์ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) เชิงคุณภาพ

ระดับ	โอกาสที่เกิด	คำอธิบาย
5	สูงมาก	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตมากกว่า 25 ครั้งต่อปี
4	สูง	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตไม่เกิน 20 ครั้งต่อปี
3	ปานกลาง	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตไม่เกิน 15 ครั้งต่อปี
2	น้อย	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตไม่เกิน 10 ครั้งต่อปี
1	น้อยมาก	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตไม่เกิน 5 ครั้งต่อปี

เกณฑ์ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)

ระดับ	ความรุนแรง	คำอธิบาย
5	สูงมาก	เสียหายต่อภาพลักษณ์ของหน่วยงาน ประชาชนไม่ได้รับความสะดวก เป็นภัยด้านความมั่นคง อาชญากรรม และความรุนแรงอื่น ๆ
4	สูง	เสียหายต่อภาพลักษณ์ของหน่วยงาน และประชาชนไม่ได้รับความสะดวก
3	ปานกลาง	เสียหายต่อภาพลักษณ์ของหน่วยงาน
2	น้อย	-
1	น้อยมาก	-

ระดับของความเสี่ยง (Degree of Risk) แสดงถึงระดับความสำคัญในการบริหารความเสี่ยง โดยพิจารณา จากผลคูณของระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) กับระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ของความเสี่ยงแต่ละสาเหตุ (โอกาส x ผลกระทบ) กำหนดเกณฑ์ไว้ 4 ระดับ ดังนี้

ระดับของความเสี่ยง (Degree of Risk)

ลำดับ	ระดับความเสี่ยง	ช่วงคะแนน
1	ความเสี่ยงระดับสูงมาก (Extreme Risk : E)	15 - 25 คะแนน
2	ความเสี่ยงระดับสูง (High Risk : H)	9 - 14 คะแนน
3	ความเสี่ยงระดับปานกลาง (Moderate Risk : M)	4 - 8 คะแนน
4	ความเสี่ยงระดับต่ำ (Low Risk : L)	1 - 3 คะแนน

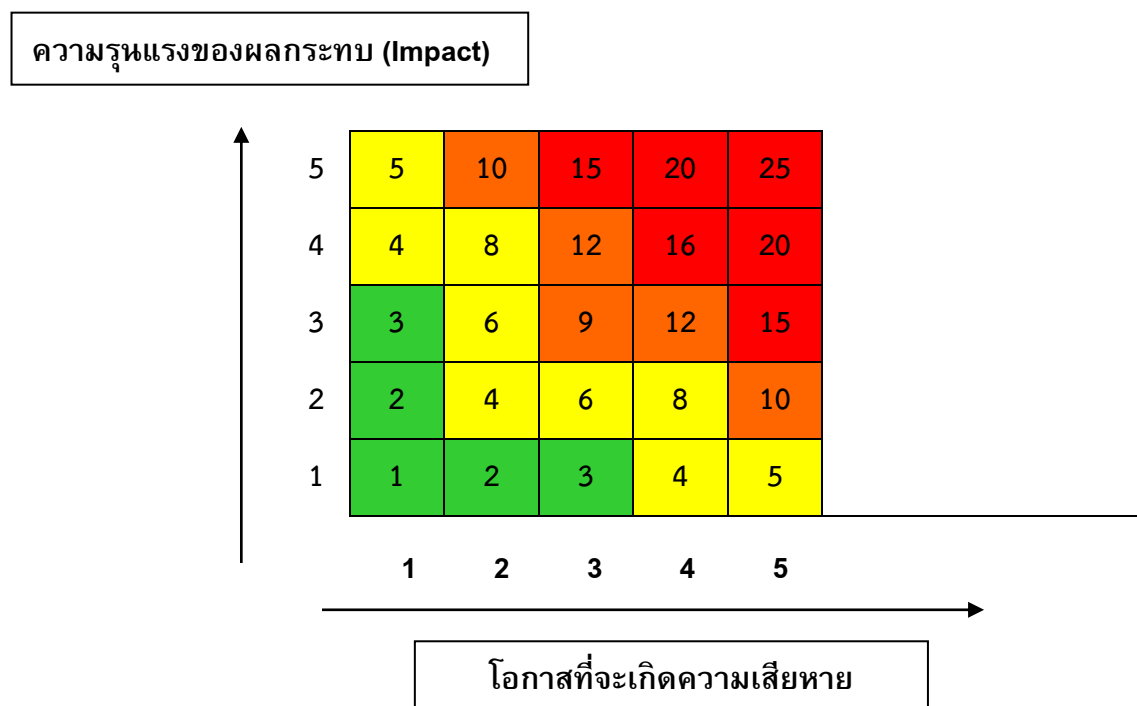
ในการวิเคราะห์ความเสี่ยงจะต้องมีการกำหนดแผนภูมิความเสี่ยง (Risk Profile) ที่ได้จากการพิจารณาจัดระดับความสำคัญของความเสี่ยงจากโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) และผลกระทบ ที่เกิดขึ้น (Impact) และขอบเขตของระดับความเสี่ยงที่สามารถยอมรับได้ (Risk Appetite Boundary) โดยที่

$$\text{ระดับความเสี่ยง} = \text{โอกาสในการเกิดเหตุการณ์ต่าง ๆ} \times \text{ความรุนแรงของเหตุการณ์ต่าง ๆ} \\ (\text{Likelihood} \times \text{Impact})$$

ซึ่งจัดแบ่งเป็น 4 ระดับ สามารถแสดงเป็น Risk Profile แบ่งพื้นที่เป็น 4 ส่วน (4 Quadrant) ใช้เกณฑ์ในการจัดแบ่ง ดังนี้

ระดับความเสี่ยง	คะแนนระดับความเสี่ยง	มาตรการกำหนด	การแสดงผลสัญลักษณ์
เสี่ยงสูงมาก (Extreme)	15 - 25 คะแนน	มีมาตรการลดและประเมินซ้ำ หรือถ่ายโอนความเสี่ยง	สีแดง
เสี่ยงสูง (High)	9 - 14 คะแนน	มีมาตรการลดความเสี่ยง	สีส้ม
ปานกลาง (Medium)	4 - 8 คะแนน	ยอมรับความเสี่ยง แต่มีมาตรการควบคุมความเสี่ยง	สีเหลือง
ต่ำ (Low)	1 - 3 คะแนน	ยอมรับความเสี่ยง	สีเขียว

ตารางระดับของความเสี่ยง (Degree of Risk)

สถานะสีแดง : ความเสี่ยงอยู่ในระดับที่ไม่สามารถยอมรับได้ ต้องมีแผน/มาตรการเพื่อลดความเสี่ยงทันที

สถานะสีส้ม : ความเสี่ยงอยู่ในระดับที่ไม่สามารถยอมรับได้ ต้องมีแผน/มาตรการเพื่อลดความเสี่ยง

สถานะสีเหลือง : ความเสี่ยงยังอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ แต่ต้องมีการทบทวนความเพียงพอของมาตรการควบคุมที่มีอยู่

สถานะสีเขียว : ความเสี่ยงอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ โดยไม่ต้องมีการจัดทำแผนเพื่อลดความเสี่ยง

ผลการประเมินความเสี่ยงและผลการดำเนินการเพื่อจัดการความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

เหตุการณ์ความเสี่ยง	ระดับของความเสี่ยง			วิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	ผลการดำเนินการตามวิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	หมายเหตุ
	โอกาสเกิด (L)	ผลกระทบ (I)	ความรุนแรง (L*I)			
1. การใช้ทรัพย์สินของทางราชการเพื่อประโยชน์ธุรกิจส่วนตัว	2	4	8	-กำกับดูแลตรวจสอบไม่ให้ข้าราชการนำทรัพย์สินของทางราชการไปใช้ส่วนตัว -มีการประเมินผลการควบคุมภายในด้วยตนเอง (Control Self sssessment) ด้านความเสี่ยงทุจริต	1. จัดทำแนวปฏิบัติ Dos & Don'ts เพื่อลดความสับสนเกี่ยวกับพฤติกรรมสีเทา และเป็นแนวทางในการประพฤติตนทางจริยธรรมที่ชัดเจนขึ้น	
2. การรับผลประโยชน์ต่างๆ หรือรับสินบน	2	2	4	กำกับดูแลให้บุคลากรปฏิบัติตนเป็นข้าราชการที่ดีและจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมและความโปร่งใสภายในหน่วยงาน	1.ผู้บังคับบัญชามีการกำกับควบคุมและติดตามการปฏิบัติงานอย่างใกล้ชิด 2.ดำเนินการตรวจสอบในทันทีที่ปรากฏพฤติกรรมหรือได้รับข้อมูลที่อาจส่อไปในทางทุจริต 3.บังคับใช้มาตรการทางวินัยอย่างเด็ดขาด	

เหตุการณ์ความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง			วิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	ผลการดำเนินการตามมาตรการ/ การดำเนินการ เพื่อบริหารจัดการ ความเสี่ยง	ผู้รับผิดชอบ
	โอกาส เกิด (L)	ผล กระทบ (I)	ความ รุนแรง (L*I)			
3. การทำธุรกิจส่วนตัว	1	5	5	1.ผู้บังคับบัญชาขาดการควบคุมกำกับติดตามอย่างใกล้ชิด 2. มาตรฐานการดำเนินการทางวินัยของพนักงานองค์การบริหารส่วนตำบล	1.ผู้บังคับบัญชามีการกำกับควบคุมและติดตามการปฏิบัติงานอย่างใกล้ชิด 2.ดำเนินการตรวจสอบในทันทีที่ปรากฏพฤติกรรมหรือได้รับข้อมูลที่อาจส่อไปในทางทุจริต 3.บังคับใช้มาตรการทางวินัยอย่างเด็ดขาด	
4. การทำงานพิเศษ	2	3	6	1.จัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน แผนผังขั้นตอนการปฏิบัติงาน เผยแพร่ให้เจ้าหน้าที่ทราบและถือปฏิบัติ 2.มาตรฐานการดำเนินการทางวินัยของพนักงานองค์การบริหารส่วนตำบล	1.มีคู่มือการปฏิบัติงาน แผนผังขั้นตอนการปฏิบัติงาน เผยแพร่ให้เจ้าหน้าที่ทราบและถือปฏิบัติ 2.ดำเนินการตรวจสอบในทันทีที่ปรากฏพฤติกรรมหรือได้รับข้อมูลที่อาจส่อไปในทางทุจริต 3.บังคับใช้มาตรการทางวินัยอย่างเด็ดขาด	

เหตุการณ์ความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง			วิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	ผลการดำเนินการตามมาตรการ/ การดำเนินการ เพื่อบริหารจัดการ ความเสี่ยง	ผู้รับผิดชอบ
	โอกาส เกิด (L)	ผล กระทบ (I)	ความ รุนแรง (L*I)			
5. เบิกเงินราชการตามสิทธิเป็น เท็จ	1	5	5	1.จัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมและความ โปร่งใสภายในหน่วยงาน 2. จัดทำคู่มือการเบิกจ่าย	1.ผู้บังคับบัญชามีการกำกับควบคุม และติดตามการปฏิบัติงานอย่าง ใกล้ชิด 2.ดำเนินการตรวจสอบในทันทีที่ ปรากฏพฤติกรรมหรือได้รับข้อมูลที่ อาจส่อไปในทางทุจริต 3.มีคู่มือการเบิกจ่ายที่ชัดเจน	
6. บุคลากรบางคนขาดความรู้ ความเข้าใจในการปฏิบัติตนทาง จริยธรรม	2	4	8	1. จัดทำและประกาศใช้ประมวลจริยธรรม และข้อบังคับจริยธรรมผู้บริหารและพนักงาน 2. จัดทำและประกาศใช้นโยบายการกำกับ ดูแลกิจการที่ดี หัวข้อจริยธรรม 3. จัดให้มีมาตรการที่บังคับใช้กับบุคลากรที่มี พฤติกรรมฝ่าฝืนจริยธรรม	1. จัดทำแนวทางปฏิบัติ Dos & Don'ts เพื่อลดความสับสนเกี่ยวกับ พฤติกรรมสีเทา และเป็นแนวทางใน การประพฤติตนทางจริยธรรมที่ ชัดเจนขึ้น	

ลงชื่อกนกขวัญ เลิศศิริ.....

(นางสาวกนกขวัญ เลิศศิริ)

ตำแหน่ง นักวิชาการตรวจสอบภายในปฏิบัติการ